

# Remissvar förslag till nytt utjämningsystem; SOU 2024:50 Nätt och jämnt – Likvärdighet och effektivitet i kommunsektorn

Finansdepartementets diarienummer Fi2024/01521

## Inkomstutjämnningen

Höors ser positivt på att höja garantinivån i systemet från 115% till 116%. Dock anser vi att höjningen ska finansieras genom ytterligare statsbidrag och inte genom omfördelning i systemet.

## Kostnadsutjämnningen

### Strukturellt löneläge

Tanken med kostnadsutjämnningen är att den ska vara enkel och träffsäker. Den ska inte vara påverkbar utan endast kompensera för faktorer som kommunen inte kan påverka. Strukturellt löneläge återfinns som variabel i många av kostnadsutjämnningens delmodeller. För att ta fram det strukturella kostnadsläget används bland annat faktorn Andel av de förvärvsarbetande i kommunen som inte arbetar i kommun eller region. Av betänkandet framgår inte de som arbetar i kommunala verksamheter men som bedrivs av annan huvudman än en kommun ingår i denna variabel. Det bli snedvridet om variabeln får olika utfall beroende på om kommunal verksamhet bedrivs av kommunen eller en privat utförare.

### Socioekonomi

Variabeln för socioekonomi innehåller ett antal faktorer. Förslaget behöver säkerställa att man inte har med faktorer där kommunen i hög utsträckning kan påverka utfallet och bristande arbete i viktiga samhällsfrågor belönas med högre ersättningar. Det kan då motverka att kommuner som har arbetat effektivt med att motverka segregation och varit lyckosamma med att minska socioekonomisk utsatthet förlorar i förslaget medan kommuner med bristande arbete mot socioekonomisk utsatthet belönas. Det kan gälla faktorn lågutbildade föräldrar. Det är ingen faktor som är påverkbar på kort sikt men viktigt att kommunen arbetar för att höja utbildningsnivåer.

### Uppvärmning

Komponenten för uppvärmning inom delmodellen för fastigheter innebär att vissa kommuner kompenseras för högre uppvärmningskostnader på grund av ett kallare klimat. Höors kommun anser att modellen även behöver ta hänsyn till de svenska elområdena där främst SE4 har betydligt högre kostnader för uppvärmning än övriga elområden. För 2023 uppgick elpriset i SE1 till 45,58 öre/kWh, SE2 till 45,59 (0,02% högre), SE3 till 58,96 (29,35% högre) och SE4 till 74,15

(62,68% högre). 2022 uppgick priset i SE<sub>4</sub> till 162,05 öre/kWh jämfört med 63,40 i SE<sub>1</sub>, hela 155,60% högre. En modell där elpriserna i de olika elområdena vägs in behöver inkluderas i förslaget.

## LSS-utjämningen

Höors kommuns mening är att LSS-utjämningen bör utgå ur kostnadsutjämningen och ersättas med statlig finansiering. Systemet har varit kostnadsdrivande när kommunen inte behöver bära hela kostnaden då kostnaden fördelas mellan kommunerna.

## Generella statsbidrag

Höors kommun ställer sig bakom utredningens förslag om att statsbidrag som huvudregel ska vara generella, men anser att ytterligare bidrag kan läggas bland de generella bidragen. Kommitténs har en bedömning att inget riktat statsbidrag som vänder sig till alla kommuner eller regioner ska ge mindre än 100 000 kronor i bidrag till den kommun eller region som får minst. Denna summa bör vara högre för att inte merparten av bidraget går åt till administration.

Linda Andersson  
Ekonomichef